

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uvádění pyrotechnických výrobků na trh

KOM(2005) 457 v konečném znění – 2005/0194 (COD)

(2006/C 195/02)

Dne 25. listopadu 2005 se Rada, v souladu s článkem 95 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ohledně věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Jednotný trh, výroba, spotřeba“, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 25. dubna 2006 Zpravodajem byl pan Cassidy.

Na 427. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 17. a 18. května 2006 (jednání ze dne 17. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 117 hlasy pro, 1 hlasem proti a 2 členové se zdrželi hlasování.

1. Exekutivní shrnutí závěrů a doporučení EHSV

Výbor naléhavě žádá členské státy, aby zlepšily sledování nehod spotřebitelů.

1.1 Návrh směrnice má:

- zajistit volný pohyb pyrotechnických výrobků v EU,
- zlepšit celkovou ochranu spotřebitelů a profesionálních uživatelů,
- harmonizovat požadavky na bezpečnost ve všech členských státech.

1.2.5 Článek 14 stanoví ujednání ohledně rychlých informací o výrobcích představujících vážná rizika. Než vejde směrnice v platnost, mohl by být jako přechodné opatření použit systém RAPEX.

1.2 EHSV celkově podporuje návrh směrnice předložený Komisí, ale předkládá následující doporučení.

1.2.1 Komise by měla zvážit delší období na provedení než bere v úvahu současný článek 20. Délka tohoto období pro zábavní pyrotechniku je pouze 24 měsíců od vyhlášení směrnice, zatímco pro ostatní pyrotechnické výrobky je to 5 let. Vzhledem k dlouhým časovým lhůtám dovozců zábavní pyrotechniky z Číny a jiných zdrojů, které distributoři v EU odhadují přinejmenším na 3 roky, EHSV doporučuje, aby délka období na provedení byla pro zábavní pyrotechniku stejná jako pro ostatní pyrotechnické výrobky, tj. 5 let.

1.2.6 Co se týče pyrotechnických výrobků používaných v automobilovém průmyslu, čl. 12 odst. 1 požaduje po výrobcích, ať zajistí, aby „byly řádně označeny v úředním jazyku (jazycích) země, v níž se má výrobek prodávat spotřebitelům“. Výbor se domnívá, že spojitost se spotřebitelem je zavádějící vzhledem k tomu, že většina pyrotechnických výrobků se montuje do motorových vozidel ve fázi výroby. Informace na původním vybavení může tedy i nadále být v jazyce, který se používá nyní, tj. angličtině. Výrobci tohoto vybavení se však obávají povinnosti tisknout návod ve všech úředních jazycích 25 členských zemí, protože nerozhodují o tom, ve které zemi bude prostředek použit. Výbor se domnívá, že seznamy bezpečnostních údajů od výrobců by měl být dostačující vzhledem k tomu, že informace, které obsahují jsou převážně schematické a statistické.

1.2.2 Výbor poukazuje na to, že opatření týkající se testování zábavní pyrotechniky a splňování specifikací stanovených CEN kladou dodavatelům a distributorům určité povinnosti. Doporučuje tedy, aby bylo ve směrnici jasně stanoveno, že dovozci musejí při zadávání objednávky ve světě specifikovat standardy, které je nutné splnit pro označení CE. Zodpovědnost za testování a označování by měl i nadále mít výrobce, dovozce by měl mít vedlejší zodpovědnost za zajištění toho, aby výrobky s označením CE byly opravdu schopné splnit normu CEN a zabránilo se tak obchodování s padělanými výrobky.

- požadavek na označení „v úředním jazyku (jazycích) země, v níž se má výrobek prodávat spotřebitelům“, je proti základním zásadám jednotného trhu, jelikož označování v určitém jazyce by bylo překážkou obchodu. Výbor se dále domnívá, že náhradní airbagy atp. by byly prodávány konečnému spotřebiteli jen zřídka, spíše by je montovali servisní technici.

1.2.3 Výbor se domnívá, že také celní a jiné orgány ve členských zemích by měly být zapojeny do kontroly toho, zda výrobky s označením CE skutečně splňují normu.

1.2.7 Čl. 8 odst. 4 návrhu směrnice ukládá členským státům povinnost informovat Komisi, pokud se domnívají, že výrobky nesplňují zcela základní požadavky na bezpečnost podle čl. 4 odst. 1, který poskytně právní základ. Výbor však doporučuje, že na předkládání údajů o nehodách a rizicích Komisi by mezitím mohl být použit systém RAPEX, aby se informace dostaly i k ostatním členským státům.

1.2.4 Údaje o nehodách, které dodávají členské státy Evropské komisi, nejsou úplné. Komise si je toho vědoma.

1.2.8 Výbor zjistil, že v některých členských státech je řada mikropodniků, které jsou zapojeny do výroby zábavní pyrotechniky pro zvláštní místní události. Členské státy musí zajistit, aby také tyto podniky splnily požadavky na bezpečnost stanovené ve směrnici.

1.2.9 Automobilová pyrotechnická zařízení by měla spadat do působnosti nařízení UN/ECE podle dohody z roku 1958 (WP 29 v Ženevě) spíše než do normy.

1.2.10 Výbor se domnívá, že by Komise měla být připravena přijmout nějakou formu schválení typu automobilových pyrotechnických zařízení.

2. Stručný obsah návrhu Komise

2.1 „Zábavní pyrotechnika“ se běžně používá pro zábavu nebo při oslavách zvláštních událostí jako jsou náboženské svátky. Tvoří součást kulturní historie mnoha členských států EU. Směrnice se jí zabývá odděleně od „pyrotechnických výrobků“, které pro účely směrnice zahrnují výbušné prostředky sloužící k aktivaci airbagů a předpínačů bezpečnostních pásů v motorových vozidlech.

2.2 Kategorie

Článek 3 návrhu směrnice stanoví čtyři kategorie zábavní pyrotechniky:

a) Zábavní pyrotechnika

- kategorie 1: zábavní pyrotechnika, která představuje velmi malé nebezpečí a která je určena pro použití uvnitř obytných budov nebo v omezených prostorech,
- kategorie 2: zábavní pyrotechnika, která představuje malé nebezpečí a která je určena pro venkovní použití v omezených prostorech,
- kategorie 3: zábavní pyrotechnika, která představuje středně velké nebezpečí a která je určena pro venkovní použití na velkém otevřeném prostranství,
- kategorie 4: zábavní pyrotechnika, která představuje velké nebezpečí a která je určena pouze pro odborné použití.

b) Ostatní pyrotechnické výrobky

- kategorie 1: pyrotechnické výrobky jiné než zábavní pyrotechnika, které představují malé nebezpečí,
- kategorie 2: pyrotechnické výrobky jiné než zábavní pyrotechnika, které jsou určeny pro manipulaci nebo použití pouze osobami s odbornými znalostmi.

2.3 Věkové hranice

2.3.1 Článek 7 směrnice zakazuje prodej

- zábavní pyrotechniky kategorie 1 osobám mladším 12 let,
- zábavní pyrotechniky kategorie 2 osobám mladším 16 let,
- zábavní pyrotechniky kategorie 3 osobám mladším 18 let.

Ostatní pyrotechnické výrobky se nesmějí prodávat nebo jinak poskytovat osobám mladším 18 let pokud neprošly nezbytným odborným školením.

2.4 Pravidla pro uvádění pyrotechnických výrobků na trh se značně liší v současných 25 členských státech a liší se rovněž statistiky o nehodách a jejich soubor. Údaje členských států se v současnosti týkají pouze zábavní pyrotechniky a ne jiných výrobků, jako např. těch, které se používají v automobilovém průmyslu, na jevištní efekty nebo jako signální světlice.

2.5 Trh s automobilovými pyrotechnickými výrobky s celkovou hodnotou 5,5 mld. eur ročně (3,5 mld. eur airbagové systémy, 2 mld. eur předpínače bezpečnostních pásů) je důležitější ze dvou složek. (Hodnota vývozu v roce 2004: 223 438 297 EUR, hodnota dovozu: 16 090 411 EUR).

2.6 Velká většina zábavní pyrotechniky na trhu EU se dováží z Číny, takže hlavní zaměstnanost v EU je v MSP. Odhaduje se, že trh EU se zábavní pyrotechnikou prodávanou spotřebitelům představuje přibližně 700 milionů eur ročně a trh EU se zábavní pyrotechnikou, která se prodává pouze profesionálním uživatelům, je zhruba stejný. Komise v posouzení dopadů odhaduje, že zaměstnanost se pohybuje okolo 3 000 osob, které se zabývají především nákupem, skladováním, distribucí a profesionálními přehlídkami ohňostrojů. Malta tvoří výjimku v tom, že má velký počet náboženských slavností, jejichž součástí jsou přehlídky ručně vyráběné zábavní pyrotechniky, která se neprodává spotřebitelům.

2.7 Výše počtu nehod se mění podle přesnosti národních statistik a pohybuje se od 1,36/1 mil. obyv. v Estonsku po 60,1/1 mil. obyv. ve Spojeném království. Komise provedla extrapolaci těchto údajů a dospěla k celkovému počtu nehod souvisejících se zábavní pyrotechnikou pohybujícím v rozmezí 7 000 až 45 000 na obyvatelstvo EU čítající 455 milionů.

2.8 Zdá se, že neexistuje zvláštní statistika porovnávající nehody spojené s automobilovými pyrotechnickými výrobky s dopravními nehodami obecně.

2.9 Označení CE

2.9.1 V současnosti neexistuje požadavek na označení CE na zábavní pyrotechniku, přestože norma CEN byla vydána v květnu 2003. Články 9 a 10 stanoví, že by neměla být uvedena na trh, pokud nebude splňovat postupy stanovené v těchto člácích.

2.9.2 Po členských státech se bude požadovat, aby oznámily Komisi, které subjekty jmenovaly pro provádění postupu.

2.9.3 Žádná zábavní pyrotechnika nebude povolena bez toho, aniž by výrobce splnil postup posuzování shody.

2.10 Automobilové pyrotechnické výrobky

2.10.1 Neexistuje jednotný postup schvalování pro uvádění zařízení na huštění pneumatik, modulů a bezpečnostních zařízení pro použití v automobilech na trh.

2.11 Posouzení dopadů

2.11.1 Komise odhaduje, že harmonizace povede ke značným snížením nákladů jak u zábavní pyrotechniky, tak u automobilových pyrotechnických výrobků. Předpokládá se, že v současnosti existuje v EU alespoň 50 000 různých schválených druhů zábavní pyrotechniky a schválení jednoho druhu může stát od 500 do 3 000 EUR na jeden druh a zemi. Odhaduje se, že nový systém s jedním postupem pro všech 25 členských států bude levnější.

2.11.2 Co se týče automobilových výrobků, může být cena schválení jednoho airbagu v jedné zemi až 25 000 EUR (Německo) a Komise doufá, že konkurence mezi orgány provádějícími testování sníží cenu.

3. Obecné připomínky

3.1 Výbor vítá cíle směrnice (volný pohyb pyrotechnických výrobků, vysoký stupeň ochrany spotřebitelů a základní požadavky na bezpečnost), i přesto má však určité výhrady, zejména co se týče zábavní pyrotechniky.

3.2 Pokud si uvědomíme, že její velká většina je vyrobena v Číně a že výrobci vůbec nemusí mít zdroje na to, aby splnili normu EU, kdo přijme zodpovědnost za testování? Dovozce, zástupce výrobce nebo maloobchodník?

3.3 Jaká bude jistota, že označení CE na dovezené zábavní pyrotechnice je nefalšované a že výrobek, na kterém je uvedeno, není padělek?

3.4 Jakého stupně spolupráce mezi úřady pro ochranu spotřebitele v EU a úřady v zemi původu je možné dosáhnout?

3.5 EHSV je určitým způsobem skeptický ke statistikám v posouzení dopadů, které vypracovala Komise, především k širokému rozpětí počtu nehod – od 7 000 do 45 000. Sdílí

názor Komise, že „s jakýmkoli pokusem o odhad celkového počtu nehod v EU je nutno zacházet velmi opatrně“.

3.6 Stejně výhrady se týkají posouzení ekonomických dopadů a značně optimistického spoléhání se na to, že „...vyšší konkurence mezi orgány provádějícími testování“ sníží cenu schválení automobilových pyrotechnických výrobků.

3.7 EHSV poukazuje na to, že posouzení společenských dopadů je kladné v tom, že se snaží snížit počet nehod souvisejících se zábavní pyrotechnikou, a neutrální z hlediska zaměstnanosti jak v odvětví zábavní pyrotechniky, tak v odvětví automobilové pyrotechniky.

3.8 Posouzení dopadů na životní prostředí upozorňuje na vliv směrnice Rady 96/82/ES (Seveso II) ze dne 9. prosince 1996 a jejího rozšíření na zařízení, kde se nacházejí pyrotechnické výrobky, ke kterému došlo ve směrnici Parlamentu a Rady 2003/105/ES ze dne 16. prosince 2003.

3.9 EHSV i přes své výhrady vítá posouzení dopadů.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Odvětví automobilové pyrotechniky je z ekonomického hlediska podstatně důležitější než odvětví zábavní pyrotechniky. Je velkým vývozcem a zaměstnává velký počet osob. EHSV vítá každý krok, který pomůže chránit výrobce v EU před konkurencí z jiných oblastí, která je v tomto odvětví stále ostřejší.

4.2 Výbor doufá, že zavedení jednotných norem pro uvádění bezpečné zábavní pyrotechniky na trh by mohlo vést k oživení výroby v EU, jelikož nabídne úspory z rozsahu na trhu o velikosti 1,4 mld. eur (700 mil. eur prodej spotřebitelům, 700 mil. eur prodej profesionálům), kterým nyní brání existence příliš mnoha vnitrostátních norem, které jsou velmi často v rozporu.

V Bruselu dne 17. května 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND